

ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN

ANTAL EXAMINA ST. Yrkesexamen inom energibranschen (YE): 138 Specialyrkesexamen inom energibranschen (SYE): 57 Grundexamen inom el- och automationsbranschen (GE): 3 288 Yrkesexamen inom el- och automationsbranschen (YE): 129 Specialyrkesexamen inom el- och automationsbranschen (SYE): 72		YE INOM ENERGIBRANSCHEN Kompetensområdet för fjärrvärmeinstallation 12 st. Kompetensområdet för elnätsinstallation 27 st. Kompetensområdet för kraftverksteknik 90 st. Uppgift saknas 6 st.	
ANTAL EXAMENSDELAR YE inom energibranschen: 885 st. SYE inom energibranschen: 360 st. GE inom el- och automationsbranschen: 23 928 st. YE inom el- och automationsbranschen: 675 st. SYE inom el- och automationsbranschen: 357 st.		SYE INOM ENERGIBRANSCHEN Kompetensområdet för fjärrvärmeinstallation 15 st. Kompetensområdet för elnätsinstallation 15 st. Kompetensområdet för kraftverksteknik 24 st. Uppgift saknas 1–4	
GE INOM EL- OCH AUTOMATIONSBRANSCHEN Gemensamma examensdelar (GED): 2024: 9 393 st. 2025: 9 999 st.		GE INOM EL- OCH AUTOMATIONSBRANSCHEN Examensbenämning: Automationsmontör 1 929 st. Elmontör 3 015 st. Uppgift saknas 9 st.	
Lokala examensdelar: 303 st.		YE INOM EL- OCH AUTOMATIONSBRANSCHEN Examensbenämning: Automationsmontör (YE) 33 st. Montör av lås- och säkerhetssystem 30 st. Elmontör (YE) 63 st. Uppgift saknas 1–4 st.	
		SYE INOM EL- OCH AUTOMATIONSBRANSCHEN Examensbenämning: Automationsinstallationsmästare 9 st. Låssmedsmästare 12 st. Elinstallationsmästare 48 st.	



ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN

Diskussion

Antal avlagda examina

- År 2024 avlades sammanlagt 192 yrkesexamina inom energibranschen och år 2025 sammanlagt 138. Antalet avlagda examina minskade med 28 %.
- År 2024 avlades sammanlagt 66 specialyrkesexamina inom energibranschen och år 2025 sammanlagt 57. Antalet avlagda examina minskade med 13 %.
- År 2024 avlades sammanlagt 3 117 grundexamina inom el- och automationsbranschen och år 2025 sammanlagt 3 288. Antalet avlagda examina ökade med 5 %.
- År 2024 avlades sammanlagt 153 yrkesexamina inom el- och automationsbranschen och år 2025 sammanlagt 129. Antalet avlagda examina minskade med 16 %.
- År 2024 avlades sammanlagt 66 specialyrkesexamina inom el- och automationsbranschen och år 2025 sammanlagt 72. Antalet avlagda examina ökade med 9 %.

Antal avlagda examensdelar

- År 2024 avlades sammanlagt 1 149 examensdelar i yrkesexamen inom energibranschen och år 2025 sammanlagt 885. Antalet avlagda examensdelar minskade med 23 %.
- År 2024 avlades sammanlagt 414 examensdelar i specialyrkesexamen inom energibranschen och år 2025 sammanlagt 360. Antalet avlagda examensdelar minskade med 13 %.
- År 2024 avlades sammanlagt 23 349 examensdelar i grundexamen inom el- och automationsbranschen och år 2025 sammanlagt 23 928. Antalet avlagda examensdelar ökade med 2 %.
- År 2024 avlades sammanlagt 759 examensdelar i yrkesexamen inom el- och automationsbranschen och år 2025 sammanlagt 675. Antalet avlagda examensdelar minskade med 11 %.

- År 2024 avlades sammanlagt 330 examensdelar i specialyrkesexamen inom el- och automationsbranschen och år 2025 sammanlagt 357. Antalet avlagda examensdelar ökade med 8 %.

Antal avlagda kompetensområden

- Prestationerna i yrkesexamen inom energibranschen koncentrerades starkt till kompetensområdena för kraftverksteknik (60 %) och elnätsinstallation (33 %). I specialyrkesexamen inom energibranschen framhövs också samma kompetensområden, men med en annan betoning: elnätsinstallation 63 % och kraftverksteknik 31 %.
- Inom el- och automationsbranschen finns inga kompetensområden.

Övriga reflektioner

- Antalet avlagda examina inom energibranschen har minskat jämfört med 2024, mer i yrkesexamina än i specialyrkesexamina. Även antalet avlagda examensdelar i dessa examina har minskat.
- Förändringarna i finansieringssystemet påverkar detta. Det förklaras också av att man uppmuntras att avlägga examensdelar i stället för hela examina.
- Antalet avlagda grundexamina och specialyrkesexamina inom el- och automationsbranschen samt examensdelar i dessa har fortsatt att öka.
- I fråga om yrkesexamina har antalet avlagda examina och examensdelar minskat.
- Förändringarna i finansieringssystemet påverkar detta. Det förklaras också av att man uppmuntras att avlägga examensdelar i stället för hela examina.

Arbetslivskommissionen för el-, automations- och energibranschen, lägesbild 2025



ANORDNANDE AV EXAMINA

ANORDNARTILLSTÅND

YE inom energibranschen: 15 st.
SYE inom energibranschen: 14 st.
SYE inom el- och
GE: 55 st.
SYE inom el- och
YE: 37 st.
SYE inom el- och
automationsbranschen: 23 st.

AKTIVA ANORDNARE

YE inom energibranschen: 7 (+8) st.
SYE inom energibranschen: 6 (+2) st.
SYE inom el- och
GE: 48 st.
SYE inom el- och
YE: 15 (+8) st.
SYE inom el- och
automationsbranschen: 11 (+6) st.

ANORDNANDE AV EXAMINA Reflektioner

ICKE-AKTIVA ANORDNARE ST
(som har anordnartillstånd)

YE inom energibranschen: 8
SYE inom energibranschen: 8
GE inom el- och automationsbranschen: 7
YE inom el- och automationsbranschen: 22
SYE inom el- och automationsbranschen: 12

SPRÅKEN PÅ AVLAGDA EXAMINA

YE inom energibranschen
Finska 135 st.
SYE inom energibranschen
Finska 57 st.
GE inom el- och automationsbranschen
Finska 3 081 st.
Svenska 138 st.
YE inom el- och automationsbranschen
Finska 123 st.
Svenska 6 st.
SYE inom el- och automationsbranschen
Finska 69 st.

ANORDNARTILLSTÅND FRÄMMANDE SPRÅK
GE inom el- och automationsbranschen:
Engelska 3 st.

Språklig och geografisk täckning samt fördelning av prestationer

- När det gäller yrkes- och specialyrkesexamina inom energibranschen är examensanordnarna fortfarande fördelade enligt kompetensområde. I antalet avlagda examina framhävs fortfarande några examensanordnare.
- Skilnaden mellan antalet aktiva anordnare/anordnartillstånd beror på att det för en del är fråga om anskaffad utbildning som är förenlig med den utvidgade uppgiften att ordna läroavtalsutbildning. Ett tillstånd att ordna utbildning tillåter inte att examina ordnas på Åland (avläggande av svenskspråkiga examina).
- Inom el- och automationsbranschen finns läroanstalterna geografiskt fortfarande på samma orter som anordnartillstånden gäller. Språkligt och geografiskt är täckningen fortfarande god.
- Grundexamen inom el- och automationsbranschen ordnades på finska till 95,38 % 2024 och till 95,71 % 2025. På motsvarande sätt ordnades den på svenska till 4,43 % 2024 och till 4,29 % 2025. Tre examina avlades på engelska.
- I yrkesexamen inom el- och automationsbranschen avlades största delen av prestationerna på finska.
- Alla examina inom energibranschen avlades på finska.
- Konsekvenserna av försöket med den nya verksamhetsstyrningen syns först under senare år.



KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Fördelning av platserna för yrkesprov

GE INOM EL- OCH AUTOMATIONSBRANSCHEN

Arbetsplats 36,2 %

Läroanstalt 39,6 %

Arbetsplats + läroanstalt 14 %

Uppgift saknas 10,2 %

YE INOM EL- OCH AUTOMATIONSBRANSCHEN

Arbetsplats 62,8 %

Läroanstalt 19,3 %

Arbetsplats + läroanstalt 13 %

Uppgift saknas 4,9 %

SYE INOM EL- OCH AUTOMATIONSBRANSCHEN

Arbetsplats 72,9 %

Läroanstalt 7,6 %

Arbetsplats + läroanstalt 15,3 %

Uppgift saknas 4,2 %

YE INOM ENERGIBRANSCHEN

Arbetsplats 78,8 %

Läroanstalt 0,4 %

Arbetsplats + läroanstalt 14,8 %

Uppgift saknas 6 %

SYE INOM ENERGIBRANSCHEN

Arbetsplats 86,7 %

Läroanstalt 0 %

Arbetsplats + läroanstalt 5 %

Uppgift saknas 8,3 %

Reflektioner över fördelningen av prestationsplatser

- I examina inom el- och automationsbranschen har det skett en betydande förändring i tillgången till uppgifter i KOSKI-tjänsten.
- Yrkesproven i yrkes- och specialyrkesexamina inom energibranschen genomförs i praktiken nästan helt på arbetsplatser. Det borde inte längre finnas problem med överföringen av uppgifter mellan systemen.

Reflektioner kring yrkesprov som ordnas vid läroanstalter

- I grundexamen inom el- och automationsbranschen avläggs en/den första examensdelen vid läroanstalten och de övriga examensdelarna på arbetsplatser.
- I yrkes- och specialyrkesexamina inom el- och automationsbranschen har antalet yrkesprov på arbetsplatser ökat betydligt.

Reflektioner kring utbildningsanordnarnas utvecklingsobjekt och goda praxis

- Läroanstaltens andel som provplats inom el- och automationsbranschen bör minskas avsevärt.
- Utbildningsanordnaren har en genuin vilja att ordna examina med hög kvalitet tillsammans med arbetslivet.
- God praxis bör spridas även till andra läroanstalter inom samma bransch och på så sätt främja samarbetet.



KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Bedömning av kunnande och förverkligande av tvåpartsbedömningen i yrkesinriktade examensdelar

GE INOM EL- OCH AUTOMATIONSBRANSCHEN
Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 54,6 %
Uppgift saknas 1,7 %

YE INOM EL- OCH AUTOMATIONSBRANSCHEN
Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 95,1 %
Uppgift saknas 0,4 %

SYE INOM EL- OCH AUTOMATIONSBRANSCHEN
Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 92,4 %
Uppgift saknas 0,8 %

YE INOM ENERGIBRANSCHEN
Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 97,5 %
Uppgift saknas 0 %

SYE INOM ENERGIBRANSCHEN
Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 89,2 %
Uppgift saknas 5,8 %

Reflektion kring förverkligandet av tvåpartsbedömningen

- Statistikföringsmetoderna har förbättrats väsentligt och uppgifterna kan samlas in i KOSKI-tjänsten från utbildningsanordnarna betydligt bättre än tidigare.
- Tvåpartsbedömningen förverkligas inte för grundexamen inom el- och automationsbranschen som den borde. Det är svårt att få företrädare för arbetslivet till yrkesprov som genomförs vid läroanstalten.
- Yrkes- och specialyrkesexamina inom el- och automationsbranschen genomförs till största delen på arbetsplatser i anställningsförhållande.
- När det gäller examina inom energibranschen genomförs tvåpartsbedömningen med undantag för enstaka avvikelser. Ett exempel är en akut situation där en företrädare för arbetslivet är förhindrad.

Övrigt

- Avskiljning av GED-ämnena från de yrkesinriktade ämnena.
- Lärarna i yrkesinriktade ämnen omfattas av andra behörighetskrav än lärarna i gemensamma ämnen.

VITSORD I BEDÖMNING AV KUNNANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

GE INOM EL- OCH AUTOMATIONSBRANSCHEN
Medeltal 3,6
Yrkesinriktad examensdel 3,7
Gemensam examensdel 3,5
(nationellt medeltal 3,7)

Arbetslivskommissionen för el-, automations- och energibranschen, lägesbild 2025



KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Respons

Responsenkäter (svarsskala 1–5)

STUDERANDERESPONSENS AVSLUTANDE
ENKÄT, YRKESPROV

YE inom energibranschen 4,6

SYE inom energibranschen 4,5

**GE inom el- och automationsbranschen
4,2**

**YE inom el- och automationsbranschen
4,5**

**SYE inom el- och
EAT 4,5**

(nationellt medeltal 4,5)

RESPONS FRÅN ARBETSPLATSHANDLEDAREN

YE inom energibranschen 4,2

SYE inom energibranschen 4,2

GE inom el- och automationsbranschen 3,8

YE inom el- och automationsbranschen 3,8

SYE inom el- och automationsbranschen 4,1
(nationellt medeltal 4,2)

ARBETSPLATSRESPONS

YE inom energibranschen 4,1

SYE inom energibranschen 3,9

GE inom el- och automationsbranschen 4,0

YE inom el- och automationsbranschen 4,5

SYE inom el- och automationsbranschen 3,9
(nationellt medeltal 4,2)

Reflektioner

- Studeranderesponsen inom el- och automationsbranschen har fortfarande hållits på en god nivå.
- När det gäller yrkes- och specialyrkesexamina inom energibranschen har medeltalen för responsen försämrats jämfört med 2024.

- Responsen från arbetsplatshandledare inom el- och automationsbranschen har fortfarande hållits på en god nivå.
- När det gäller yrkes- och specialyrkesexamina inom energibranschen har medeltalen för responsen förbättrats jämfört med 2024.

- Arbetsplatsresponsen inom el- och automationsbranschen har fortfarande hållits på en god nivå.
- Medeltalen för responsen inom energibranschen är fortfarande på en god nivå i yrkes- och specialyrkesexamina.



EXAMENSGRUNDERNAS OCH EXAMENSSTRUKTURENS FUNKTION

Reflektioner kring hur examensgrunderna motsvarar arbetslivet, hur de fungerar och om examensstrukturen

YE inom energibranschen

- Revideringen av examensgrunderna pågår.
- Revideringen pågår i enlighet med utvecklingsförslagen nedan:
 - Kompetensområdet för elnätsinstallation:
 - Flera utvecklingsförslag har kommit in under de senaste åren (bl.a. energilager).
 - Önskemål har också kommit om att elnätsinstallationerna i högre grad ska föras till grundexamensnivå.
 - Kompetensområdet för kraftverksteknik (teman för revideringsarbetet):
 - Bl.a. nya energiproduktionsformer och förbränningstekniker, återvinning av avfall, fjärrkyla, energilager.
 - Kompetensområdet för fjärrvärmeinstallation
 - Det har inte kommit några utvecklingsförslag från industrin.

SYE inom energibranschen

- Enligt industriresponserna motsvarar examensgrunderna ännu relativt väl behoven i arbetslivet. Innehållet kompletteras i fråga om de valbara examensdelarna.

GE inom el- och automationsbranschen

- Grundexaminas omfattning och innehåll är relativt bra. Examensdelarna är alltför stora helheter och möjligheten att välja valbara examensdelar har nästan helt försvunnit. Revideringsarbetet syns ännu inte i innehållet i grundexamen.

YE inom el- och automationsbranschen

- Examensgrunderna har varit oförändrade. I fråga om yrkesexamina verkar situationen vara god.

SYE inom el- och automationsbranschen

- Det finns överlappningar i examensdelarna i specialyrkesexamen.
-

Reflektioner

- Arbetet med att öka möjligheterna till valbarhet inom energibranschen pågår i samband med examensreformen.
 - Harmonisering av examensdelarnas omfattning.
 - Möjlighet att välja examensdelar från andra yrkes- och specialyrkesexamina, högskolestudier och lokala examensdelar till examen.
 - Förenhetligande av skrivsättet mellan olika examina och examensdelar.
- Inom el- och automationsbranschen är examensdelarna för stora helheter. Vissa delar faller bort eftersom de inte ingår i den valda helheten. Detta syns tydligare och är problematiskt i grundexamen inom el- och automationsbranschen.
- Trots behoven i arbetslivet tillåter examensstrukturen inte överskridningar på grund av finansieringen.



KÄLLOR

Bakgrund

Arbetslivskommissionen har utarbetat en lägesbild av kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömning av kunnande i examina inom sitt område.

Till arbetskommissionernas uppgifter hör att årligen producera information om kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömningen av kunnandet inom den egna branschen (Statsrådets förordning om yrkesutbildning 673/2017).

Källor som arbetslivskommissionen använder

Arbetslivskommissionen har haft tillgång till Utbildningsförvaltningens statistiktjänst www.vipunen.fi. De kvantitativa uppgifterna, såsom anordnartillstånd, uppgifter om avlagda prestationer och responsuppgifter, har hämtats i januari 2026. Uppdateringar som därefter gjorts i Vipunen har inte uppdaterats i lägesbilden.

De examina som är i övergångsperioden ingår inte i de kvantitativa uppgifterna. I utbildningsanordnarnas anordnartillstånd bestäms utbildningsanordnarnas aktivitet utifrån om utbildningsanordnaren registrerat examens- eller examensdelsprestationer 2025.

I Vipunens rapportbeskrivning: På grund av datasekretess visas antalen 1–4 som gäller personer som värdet "1–4" och antal större än 4 avrundas till närmaste siffra delbar med 3. Medeltalen beräknas med skyddade tal.

Responsmedeltalen som ingår i lägesbilden har hämtats i mars 2026.

Som källmaterial för reflektionerna i lägesbilden har man använt till exempel arbetslivskommissionens besöksrapporter, eventuella utlåtanden om utkast till examensgrunder samt eventuella begäranden om omprövning av bedömningen av kunnande som studerande har lämnat in. Dessutom har man kunnat komplettera reflektionerna med arbetslivskommissionens medlemmars egna observationer.

Arbetslivskommissionens lägesbilder

Arbetslivskommissionernas webbplats och tidigare års lägesuppgifter och lägesbilder finns på Utbildningsstyrelsens webbplats: <https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/yrkesutbildning/arbetslivskommissioner>

Mer information

Sekretariatet för arbetslivskommissionerna,
arbetslivskommissioner@oph.fi



Työelämätoimikunnat
Arbetslivskommissioner



OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN